

TEMA

Debat turístic

Una part de la societat il·lenca qüestiona l'actual model turístic mentre que proporciona un augment de llocs de feina. El debat no és nou ja que nombrosos estudiosos des de l'inici del turisme de masses han propiciat un debat públic.

Turismefòbia

♦ Tomeu Canyelles Canyelles*

El pròxim estiu, l'aeroport de Son Sant Joan mourà 26,4 milions de passatgers: 150.970 operacions fins octubre, més de set-cents vols diaris, un vol cada dos minuts. Les xifres, a més de parlar soles, desapareixen les previsions alhora que intensifiquen l'actual debat sobre la saturació turística de les Illes Balears. La paraula "turismefòbia" ha pres força en els darrers mesos arrel de

conflictes tan concrets com el fenomen de la gentrificació o les pintades a diferents murs de Ciutat («Tourists go home!», «El turisme destrueix la ciutat»), algunes de les quals han estat replicades («Tourists you're welcome!») marcant una polarització social entre consciències proturistes i antituristes.

Per turismefòbia entenem una actitud de rebuig cap al visitant per part d'una població local que percep la seva presència com un impacte negatiu, tant al seu entorn com a la seva vida diària. D'aquest xoc se'n deriven conflictes com la

saturació, el minvament de recursos, la pèrdua de valors i identitat... Fa una dècada, Eugeni Aguiló analitzà les actituds dels residents front al turisme, però és ara quan un conjunt de professionals vinculats al turisme (Xavier Canalis, Carlos García, David Giner o José Antonio Donaire, autor d'un decàleg contra la turismefòbia) exposen amb rotunditat les seves crítiques a

aquesta tendència; opinions que es posicionen en la mateixa línia de publicacions com *Hostel-tur* (que el 2010 publicà el reportatge «Cuidado con la turismofobia. Un fenómeno social que no puede ser ignorado») o *Preferente*. VoxPopuli va més enllà i afirma que les Balears, «un archipiélago pobre y apartado, centenaria cuna de emigrantes y contrabandistas», espera a que «algo funcione para detenerlo por decreto».

Aquest quòrum mediàtic no ha impedit que la nostra societat comenci un debat –urgent i necessari– que qüestionï aspectes cabdals de l'actual model turístic. Una reflexió tan urgent com necessari

* Doctor en Història i màster en comunicació per la UIB

TEMA

Made in Balears

Les Illes Balears va ser un dels territoris que més visites varen rebre d'artistes, molts d'ells fotògrafs que viatjaren per motius professionals però també de lleure i que ens permet veure els referents icònics de les nostres illes en les seves fotografies.

Mostra de fotògrafs internacionals al Castell de Bellver

♦ M. Brígida Gomila Juaneda*

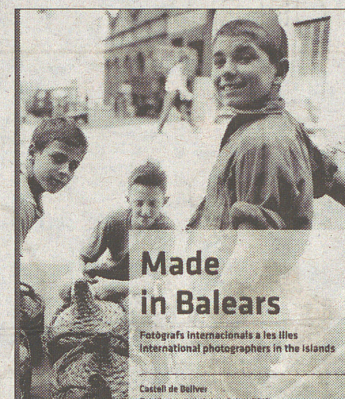

Des del passat 16 d'abril, la capella de Sant Marc del Castell de Bellver acull l'exposició itinerant «Made in Balears. Fotògrafs internacionals a les Illes», comissariada per Maria Josep Mulet i Catalina Aguiló (UIB) juntament a Xavier Rossell (MACBA) i Jacques Terrasa (Université Paris-Sorbonne).

Les fotografies repassen aspectes de caire antropològic, la ruralia o la vida consagrada a la mar: la Mediterrània no deixa de ser protagonista. Tampoc les cases emblanquinades, en fort contrast amb la negror de les vestimentes tradicionals. Gervais Courtellemont deixarà constància de les verdures i fruites d'estiu o Willy Pragher amb les vistes des d'un balcó de Bunyola. Tampoc hi podien mancar els personatges de renom mundial que visitaren o visqueren a l'illa: Graves

passejant per Deià (Daniel Farson) o una feliç Ava Gardner al iot de Samuel Bronson vorejant prop de la costa mallorquina (Dennis Stock). Qualcuns dels fotògrafs, també s'hi quedaren, com és el cas de Tom Weedon que, junt a la seva família, s'instal·là a Fornalutx. El turisme també hi té un paper significatiu però sobretot hi destaca una altra imatge que exerceix un major impacte en comparació a la resta: sembla que tota la llum captada a les altres s'apaga de sobte en un grup de nins refugiats dintre d'un refugi antiaeri menorquí (David Seymour «Chim»).

L'interès dels fotògrafs per les Illes no sempre era per esbarjo o per documentar la seva estada per-

sonal, o l'essència mediterrània, inclòs el folklorisme: també per encàrrecs d'editorials i altres mitjans.

Emmarcada dintre del projecte I+D «La construcció d'una imatge turística a través de la fotografia. El cas de les Balears (1930-

1965)», la mostra exposa les fotografies de 27 fotògrafs i fotografes que visitaren les illes entre 1913 i 1971 i romandrà oberta fins el 17 de juliol. L'exposició ja va passar en el seu moment pel MACBA al 2013 i pel Centre d'Estudis Catalanes de París a l'any següent.

* Llicenciada en Història de l'Art (UIB) i Màster en Gestió del Patrimoni Cultural (UB)

TEMA

Judici polític

L'impeachment és una figura del dret anglosaxó mitjançant el qual es pot processar un alt càrrec públic. Potser els processos més coneguts siguin els dels EUA en què dos presidents han estat jutjats mitjançant aquest procediment, Andrew Johnson (1868) i Bill Clinton (1998-99) mentre que Richard Nixon va interrompre el procés de destitució dimitint del seu càrrec el 1974.

'Impeachment'

♦ Josep Maria Buades*

El règim presidencialista democràtic, com el dels Estats Units, difereixen dels parlamentaristes en dos punts crucials: a) el President de la República és al mateix temps Cap de l'Estat i Cap del Govern; i b) el President de la República és elegit directament pel poble i no pel Legislatiu. Això fa que el presidencial-

isme presenti una legitimitat democràtica dual: tant el President com el Parlament han estat votats directament a les urnes i, per tant, són dos poders separats, igualment legítims, sense que un prevalgui sobre l'altre. Per tant, el Parlament no té poder per deposar el President, excepte en casos especials. Només si el President comet un delicte la constitució autoritza el Parlament a iniciar un procés d'impediment (*impeachment* en anglès), que, amb la deguda majoria, provocarà el seu

cessament.

En els règims parlamentaristes no hi ha la figura de l'impeachment perquè el Cap de l'Executiu és nomenat pel Parlament, el qual també té potestat per deposar-lo mitjançant la moció de censura. Així, mentre que en el model parlamentarista basta que el primer ministre perdi la confiança de la majoria del Legislatiu perquè el govern caigui, el presidencialisme admet la

«cohabitació», o sigui, que President governi amb el Parlament en contra.

A la pràctica, però, tant el parlamentarisme com el presidencialisme conflueixen cap al mateix punt: la necessària sintonia política entre l'Executiu i el Legislatiu. En cas contrari, es produeix una situació de bloqueig que a la llarga és insostenible.

Com veiem aquests dies en el procés d'impeachment de la Presidenta del Brasil Dilma Rousseff, el que determinarà si continua o no en el càrrec serà la seva capacitat d'articular una base aliada al Congrés i de transmetre al poble la credibilitat de què sota la seva gestió l'economia del país sortirà de la greu recessió en què es troba.

* Doctor en Història i llicenciat en Dret